

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/54/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313200227
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5313200227.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa L. O., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka - W. O., nar. XX.X.XXXX, bytom J., XX. I. XXXX/B, právne zastúpená advokátom JUDr. Štefanom Strýčekom, so sídlom J., F. N. XXXX, a otec - V. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, X., J. republika, o zníženie výživného, na základe odvolania matky proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5P/2/2013-65 zo dňa 14. apríla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o znížení výživného m e n í tak, že otec je p o v i n n ý od 1.12.2013 prispievať na výživu maloletého L., nar. XX.X.XXXX výživným v sume 90 eur mesačne, vždy do 30. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku - v rozsahu od 80 eur a do sumy 90 eur mesačne - návrh otca z a m i e t a .

Rozsudok okresného súdu z o s t á v a n e d o t k n u t ý vo výroku o zamietnutí návrhu otca vo zvyšku.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 10P/18/2012-44 zo dňa 17.4.2012 vo výroku o výživnom na maloletého L..

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd znížil výživné otca určené rozsudkom tamojšieho súdu sp. zn. 10P/18/2012 z 17.4.2012 zo sumy 120 eur na sumu 80 eur mesačne od 1.12.2013. Vychádzal z toho, že k uvedenému dátumu došlo k podstatnej zmene na strane otca, ktorý je dlhodobo práceneschopný a má sa podrobiť operáciám oboch kolien. Prihliadol predovšetkým na zníženie otcovho príjmu (asi o 300 eur) a tiež na jeho nepriaznivý zdravotný stav, ktorý mu nedovoľuje iným spôsobom si privyrobiť; v kolenách už nemá chrupavku, z ktorého titulu má obrovské bolesti a aby odľahčil kolená, chodí pomocou barlí. V súvislosti s požiadavkou otca znížiť výživné na 50 eur mesačne z dôvodu, že má zablokovaný účet kvôli pôžičkám, okresný súd zdôraznil, že v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Poukázal tiež na to, že na výdavkoch súvisiacich s hypotékami, resp. pôžičkami týkajúcimi sa domovej nehnuteľnosti sa má podieľať aj družka otca, ktorá je podielovou spoluvlastníčkou týchto nehnuteľností v 1/3. Okresný súd zohľadnil tiež fakt, že matka si brigádnicu v Írsku privyrobila len v 11. a 12. mesiaci roku 2013 a v súčasnosti žije iba s úspor a nemá priznané ani rodinné prídavky. Od posledného určenia výživného v apríli 2012 taktiež došlo k zmene pomerov u maloletého L., ktorý je aktuálne už študentom strednej školy, s čím sú spojené zvýšené výdavky matky. Z daného titulu, a aj s poukazom na príjem otca v priebehu roku 2013, okresný súd (vôbec) nevyhovel návrhu na zníženie

výživného za obdobie 7.1.2013 (deň podania návrhu) do 30.11.2013. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o znížení výživného podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že návrh bude (v celom rozsahu) zamietnutý. Mala za to, že pomery sa nezmenili a nie je dôvod na zníženie výživného. Vo vzťahu k nákladom otca „na dom a bývanie“ žiadala tieto uznať maximálne do výšky 2/3, keďže v 1/3 je spoluvlastníčkou jeho družka. Rovnako matka považovala za nevýhodný úver, ktorý si otec zobral. Navyše viaceré výdavky neboli dostatočne otcom preukázané; naproti tomu bolo preukázané, že zamestnávateľ otca mu prispieva na cestovné, z ktorého titulu nie je namieste zohľadňovať tvrdené cestovné výdavky.

Matka ďalej uviedla, že otec za rok 2013 dlhuje na výživnom 760 eur a v roku 2014 nezaplatil ešte žiadne výživné. Výdavky na maloletého L. sú pritom minimálne vo výške 150 eur mesačne. Otec sa s ním stretáva tak 3 krát v roku, kedy mu prispeje vreckovým cca 500 Kč. Matka dodala, že v súčasnosti už nepracuje v zahraničí; je evidovaná v evidencii nezamestnaných.

Otec s odvolaním nesúhlasil. Opätovne uviedol svoje opakujúce sa výdavky a namietal voči prepočtu výdavkov na dom veľkosťou spoluvlastníckeho podielu. Do svojich výdavkov totiž nezahrnul náklady na jedlo, oblečenie, drogériu, ktoré sú v plnom rozsahu hradené jeho družkou. Trval na tom, že v dôsledku práceneschopnosti sa jeho pomery „razantne“ zmenili. Nakoľko je práceneschopný, žiadne „diéty“ od zamestnávateľa nepoberá; navyše aj v minulosti sa jednalo o cestovné náhrady pri prácach vykonávaných mimo adresu firmy a nie o preplatenie (bežného) cestovného za každodenné dochádzanie do zamestnania. Doplnil, že podľa možnosti synovi vždy finančne prispeje (napr. naposledy na kúpu bundy, topánok a „na krúžok“), taktiež počas prázdnin v roku 2013 dostal maloletý od otca akustickú gitaru, kolieskové korčule a videoprehrávač. Pokiaľ so synom nemôže byť osobne, sú v kontakte aspoň cez internet.

Kolízny opatrovník zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 211 ods. 1 O.s.p. (z toho titulu zostal nedotknutým napadnutý rozsudok vo výroku o zamietnutí návrhu otca vo zvyšku) a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) v preskúmvanej časti rozsudok okresného súdu zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je konštatované vo výroku tohto rozhodnutia.

Okresný súd správne vymedzil právny základ rozhodnutia v súdnej veci - § 78 ods. 1 zák. o rodine (citovaný v napadnutom rozhodnutí) a nadväzne náležite posudzoval pomery tak na strane výživou oprávnenej osoby (v prejednávacom prípade maloletý L.), ako aj na strane výživou povinnej osoby (otec). Nakoľko predmetom posúdenia v aktuálnom konaní je návrh otca na zníženie výživného, prioritne bolo potrebné ustáliť, či v jeho pomeroch došlo k takej zásadnej zmene, ktorá podmieňuje stanovenie odlišnej výšky výživného, než bolo určené predchádzajúcim rozhodnutím - rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 10P/18/2012-44 zo dňa 17.4.2012.

Krajský súd, zhodne so súdom prvého stupňa, konštatuje, že nepochybne nastala relevantná zmena na strane otca jeho nástupom na dlhodobú (od 1.12.2013) práceneschopnosť. Zo súvisiacich lekárskeho správ je pritom zrejme, že miera zdravotných ťažkostí otca (vyžadujúcich používanie bariel, aby sa bolesť kolien stala aspoň znesiteľnou) vylučuje vykonávanie akejkoľvek pracovnej činnosti; osobitne, pokiaľ otec je profesijne činný na robotníckej pozícii. Jediným jeho príjmom sú tak dávky nemocenského zabezpečenia/poistenia. Tieto činia cca 13.000 Kč mesačne t.j. 560 eur; čo oproti príjmu otca, z ktorého bolo vychádzané pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom, predstavuje pokles cca o 300 eur, čo náležite ustálil i okresný súd.

Je nepochybné, že sa jedná o výrazný pokles príjmu, t.j. zmenšenie rozsahu možností a schopností otca. Percentuálne ide až o 36%, čomu by čisto z matematického hľadiska približne zodpovedalo zníženie výživného vykonané okresným súdom z 120 na 80 eur mesačne (t.j. o 33%). Odhliadnuc od toho, že takýto výlučne matematický prístup k otázkam výživného nie je adekvátny, v súdnej veci by tiež nezohľadňoval nie nepodstatnú zmenu v pomeroch maloletého L.. S poukazom na preukázaný nárast potrieb na strane maloletého (hoci v konečnom dôsledku miernejší ako negatívna zmena pomerov na strane otca) odvolací súd za primerané zmeneným pomerom oboch zainteresovaných považoval zníženie výživného v rozsahu 30 eur, t.j. na sumu 90 eur mesačne, v ktorom smere zmenil napadnutý

výrok rozsudku okresného súdu. Predmetné zníženie sa týka obdobia od vzniku práceneschopnosti otca - od 1.12.2013.

Krajský súd dodáva, že v prípade ukončenia práceneschopnosti otca a jeho nástupu do zamestnania, s čím bude spojený i nárast príjmu otca (akceptujúc platové pomery pred vznikom dlhodobej práceneschopnosti), je úplne prirodzené, že bude v jeho možnostiach a schopnostiach platiť vyššie výživné; minimálne v sume určenej pred týmto rozhodnutím t.j. 120 eur mesačne. Pokiaľ by otec po (predpokladanom) nástupe do zamestnania dobrovoľne neprikročil k plateniu vyššieho výživného, bude záležitosťou matky, eventuálne kolízneho opatrovníka požiadať o zvýšenie výživného.

Vzhľadom na zásadnú okolnosť (znížený príjem otca), ktorá podmienila rozhodnutie o zmene výšky výživného, nebolo podstatné, v akej miere sa otec a jeho družka podieľajú na úhradách nákladov spojených s ich spoločným bývaním, či na nákladoch na spoločnú domácnosť; vrátane splácania pôžičiek, resp. úverov. Rovnako z dôvodu práceneschopnosti otca nie je podstatné, či zo strany zamestnávateľa mu bola poskytovaná náhrada za cestovné do práce. Z dokladov predložených otcom pritom vyplýva, že uvedené platby predstavovali náhrady za štandardné pracovné cesty (mimo obvyklé miesto práce), a nie preplácanie /náhradu výdavkov bežného každodenného dochádzania do práce. Zároveň nie nevýznamným je fakt, že otec synovi prispieva i plneniami (aj keď skôr sporadicky) nad bezprostredný rámec určeného výživného; čo potvrdila i odvolateľka.

Krajský súd samostatným výrokom vyslovil, že týmto rozsudkom sa mení vo výroku o výživnom na maloletého L. predošlé rozhodnutie - rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 10P/18/2012-44 zo dňa 17.4.2012

Nakoľko krajský súd zmenil prvostupňové rozhodnutie (hoci len čiastočne) v zmysle § 224 ods. 2 O.s.p. rozhodoval o náhrade trov celého (prvo i druhostupňového) konania. Vo veci starostlivosti o maloleté deti sa jedná o konanie, ktoré môže začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p.), v ktorom konaní v zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu jeho trov.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.